

Benvinguda, a mestres, pares i mares i educadors:

Maneres de viure és una proposta educativa de cultura religiosa adreçada als nens i a les nenes de cinquè de primària del cicle superior. Aquells que hem estat implicats en l'elaboració d'aquest material estem convençuts que val la pena treballar la cultura religiosa a les escoles i a les nostres aules. **Maneres de viure** és una proposta que tracta de la persona de Jesús, i de qüestions de valor i de sentit que són presents en l'experiència religiosa de totes les cultures. Des d'elles, i tenint la cultura cristiana com a referència, podem aproximar-nos a diferents maneres de viure la relació amb la Transcendència a partir d'un sol comú. El món de valors ens possibilita l'acostament entre diverses cultures religioses sense que això suposi perdre ni la identitat ni l'especificitat de cadascuna d'elles.

Les unitats del llibre es desenvolupen a partir de vuit qüestionaments que els nens i les nenes es fan en el seu dia a dia. Els temes tractats en cada unitat (la identitat/diversitat; les situacions de discriminació, les tradicions, l'amistat, la felicitat, el silenci, la mort i la possibilitat de vida després d'ella...) es plantegen des de l'experiència i des dels valors i, posteriorment, se'n fa una lectura en clau del cristianisme i d'altres creences i religions. Pensem que dos mil anys de tradició judeocristiana justifiquen que la cultura cristiana ocupi un lloc destacat en el nostre projecte. Amb tot, també creiem que a inicis del segle XXI cal ensenyar a conèixer maneres de viure plurals i diverses.

Volem, doncs, des de l'experiència, des del respecte, des del coneixement, que les vuit unitats presentades ens ajudin a adquirir uns valors que, des de la proposta cristiana i des de moltes altres, facin que el món pugui ser més just i més feliç. Sens dubte que el vostre tarannà i la vostra experiència educativa acabaran de dibuixar i completar aquesta proposta que vol restar oberta a cada una de les realitats, diverses i plurals, dels nostres alumnes. Hem intentat no aclaparar-los amb una gran quantitat de continguts. La vostra experiència i el vostre saber fer, hi posaran la resta. Bona sort!

1	2	3	4
5	6	7	8

Maneres de viure

Relació de temes i continguts

Unitat 1: **Som d'aquí, som d'allà / Educació en valors:** La terra on hem nascut i la terra on vivim. L'amor i el compromís vers la terra i les tradicions. / **Jesús de Natzaret:** El país de Jesús. Situació geogràfica del poble d'Israel. Jesús amb els estrangers: la paràbola del bon samarità. / **Creences i religions:** Cristians i jueus: compartim arrels. Les religions a l'actual estat d'Israel: cristianisme, judaisme, islam.

Unitat 2: **Ens necessitem / Educació en valors:** Situacions de discriminació. La marginació per motius de pobresa, de sexe, de color de la pell, de creença... La societat i els grups socials. Accions solidàries per combatre la marginació. Les ONG. Els drets humans. Els drets de l'infant. / **Jesús de Natzaret:** Jesús i la societat de la seva època. L'organització social en temps de Jesús. El compromís de Jesús amb els més necessitats. / **Creences i religions:** Els cinc pilars de l'islam. El compromís dels musulmans amb els més necessitats. La «zakà».

Unitat 3: **Bones notícies / Educació en valors:** El Nadal: festes i tradicions a Europa. El Nadal: festes i tradicions a Catalunya. / **Jesús de Natzaret:** L'anunciació de l'àngel a Maria. La visitació de Maria a Isabel. El naixement de Jesús. La fugida a Egipte. / **Creences i religions:** Les esglésies cristianes: catòlica, ortodoxa, protestant, anglicana. L'ecumenisme.

Unitat 4: **Som bons amics! / Educació en valors:** L'amistat: atributs d'un bon amic. A la recerca d'una definició personal d'amistat. Els amics personals. / **Jesús de Natzaret:** Vida pública de Jesús: Els amics i seguidors de Jesús. Nom i missió dels dotze apòstols / **Creences i religions:** La festa del perdó indú: Raksha Bandham. Mahatma Gandhi: un indú d'ànima gran.

Maneres de viure

Unitat 5: **Sóc feliç! / Educació en valors:** La felicitat, un anhel compartit. A la recerca d'una definició personal de felicitat. La felicitat individual i col·lectiva. Condicions que faciliten i dificulten una vida feliç. / **Jesús de Natzaret:** Vida pública de Jesús: L'anunci del Regne de Déu. Les paràboles. Les benaurances. / **Creences i religions:** La felicitat plena, una aspiració de les religions del món. La idea de Paradís en les tradicions cristiana, jueva i musulmana.

Unitat 6: **Fem silenci / Educació en valors:** El soroll i el silenci. El silenci, una forma d'expressió. El silenci, una eina de meditació. L'espai i el temps per aturar-se i meditar. / **Jesús de Natzaret:** Vida pública de Jesús: El desert i les temptacions. L'oració de Jesús: El Pare nostre. / **Creences i religions:** Silenci i pregària en les diferents tradicions religioses. Pregàries del món. Modalitats, llocs i temps de pregària.

Unitat 7: **Per què? / Educació en valors:** La malaltia i la mort. El cicle de la vida. L'arbre de la memòria. / **Jesús de Natzaret:** Passió i mort de Jesucrist: L'angoixa, la por i l'acceptació de Jesús de la voluntat de Déu. / **Creences i religions:** Ritus d'acomiadament. L'acompanyament en la mort (altres religions).

Unitat 8: **I després de la mort, què? / Educació en valors:** El més enllà de la mort: reflexions, preguntes i respostes. / **Jesús de Natzaret:** Resurrecció de Jesucrist: La resurrecció cristiana: el triomf de la mort sobre la vida. Les aparicions i la reacció dels apòstols. Paràbola del gra de blat. El concepte de salvació cristiana. / **Creences i religions:** El mite egipci de l'au Fènix: el renaixement de les cendres.

Avui la Mònica ha arribat a classe amb el cap baix. Semblava capficada i preocupada. No era la Mònica de sempre, riallera i simpàtica. La Sílvia, quan l'ha vist, li ha preguntat: «Mònica, s'ha mort l'avi, oi?» De fet, la mestra ja sabia que l'avi de la Mònica estava greu. En la darrera entrevista amb els seus pares n'havien parlat. Per això, ha decidit aturar l'activitat de matemàtiques que s'havia de fer a primera hora del matí per parlar-ne entre tots. Molts altres nois i noies de la classe han viscut l'experiència de veure que algú proper ha mort: l'avi, l'àvia, un tiet... i fins i tot un pare o una mare. Avui reflexionaran plegats sobre la mort.

Per què?

ELS DARRERS MESOS AMB L'AVI

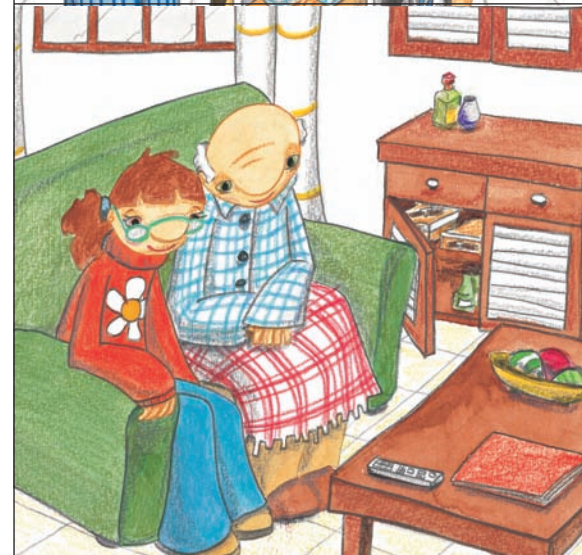
L'avi de la Mònica vivia a casa seva, amb els pares i el seu germà. Tenien una relació molt estreta. Els darrers mesos de convivència amb l'avi, però, no van ser fàcils. Ell era conscient que la seva vida arribava a la fi i per això volia passar les seves darreres hores de la millor manera possible.

Ara que el seu avi ha mort, la Mònica té dubtes d'haver actuat correctament amb ell. Ha explicat als seus companys la seva experiència, tot ensenyant-los fotografies dels darrers mesos. Escolteu-la amb atenció:

Fa dos mesos van operar l'avi del cor. En sortir de l'hospital, els metges ens van fer un advertiment:

—Quan torni a casa aquest pacient no pot prendre ni una gota d'alcohol ni fumar un sol cigarret. Sigueu molt estrictes amb ell.

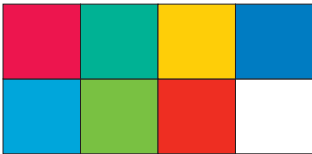

Pocs dies després, quan semblava que de mica en mica s'anava recuperant, em va dir:

—Nena, ara ja estic millor. Porta'm un puret dels que tinc amagats a l'armari i una copeta de whisky!

Jo no vaig fer el que em demanava, tot i que ell va insistir:

—Vinga Mònica! No em queden gaires alegries. Aviat deixaré aquest món i vull gaudir del que la vida encara em dona!

Avui la Mònica recorda amb tristesa les paraules del seu avi i es planteja si va actuar correctament. Pensa en la situació i respon les preguntes:

- Per què creus que la Mònica s'entristeix quan recorda aquesta situació?
.....
.....
- Quina de les raons següents creus que va impulsar la Mònica a negar a l'avi els seus desitjos? Marca el motiu principal de la seva actuació:

☐	Per por que la seva mare o el seu pare els sorpreguessin.
☐	Per no perjudicar la salut de l'avi.
☐	Per fer cas al metge.
- En cas que li hagués donat el puro i la copa, quins haurien estat els efectes positius i negatius d'aquesta acció? Discussiu-los.
- Si tu haguessis estat en la pell de la Mònica, li hauries donat el que et demanava o hauries fet cas al consell dels metges? Raona la teva resposta.
- Si la Mònica li hagués fet cas, com creus que s'hauria sentit avui que l'avi és mort? Descriu els possibles sentiments i pensaments que hauria pogut tenir.
.....
.....
- Formeu grups i torneu a explicar la situació viscuda per la Mònica, però ara des de les perspectives de l'avi i del metge.
- Feu un debat a classe sobre el tema: «La qualitat i la quantitat de vida».

Per què?

L'avi de la Mònica, com tots els éssers vius, participa del cicle de la vida. Avui parlarem d'aquest cicle. Veureu com néixer i morir formen part d'un mateix procés natural.

Si observem la natura, tots els éssers vius fan un mateix procés:

NEIXEN
ES DESENVOLUPEN
ES REPRODUUEIXEN
I MOREN

Néixer i morir són dues cares d'una mateixa moneda. Podem veure que ambdós són processos de la natura. Plantes, animals i éssers humans formem part d'aquest cicle de la vida.

- Investiga i explica com van ser el teu naixement i el teu desenvolupament en els primers anys de vida:
.....
.....
.....
.....